

Plenum

Tisdag 2.12.2025 kl. 14.00

6. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om skatt på arv och gåva och av vissa andra lagar

Regeringens proposition RP 94/2025 rd

Utskottets betänkande FiUB 21/2025 rd

Andra behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 6 på dagordningen presenteras för andra behandling. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu antas eller förkastas.

Ledamot Lyly, varsågod.

Debatt

15.07 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Nämä täällä käsittelyssä olevat perintö- ja lahjaveromuutokset ovat sikäli hyvä kokonaisuus isolta osin, mutta siinä on eräitä kohtia, jotka olisi pitänyt tehdä toisella tavalla. Tämä olisi pitänyt painottaa erityisen paljon pieni- ja keskikokoisten jäämistöjen suuntaan ja sitä kautta parantaa tätä nykyistä tilannetta, jossa kaikella on merkitystä siinä, kun täällä ei kuluteta eikä kuluttajat uskalla tehdä toimenpiteitä. Tällaisessa tilanteessa se vain tuo sen kysymyksen myöskin esiin.

Sitten on tietenkin hyvä, kun tässä on tietyllä tavalla myös tämmöinen indeksitarkastusluonne, jolla nostetaan näitä rajoja, ja sekin on paikallaan. Mutta tämä alarajan nosto 20 000:sta 30 000:een olisi pitänyt tehdä niin, että se olisi nostettu 20 000:sta 40 000:een, ja sitten ihan sitä ylintä miljoonan euron perintöä olisi verotettu kolmella prosenttiyksiköllä enempi, niin että se painopiste olisi mennyt vähän paremmin. Sillä tavalla oltaisiin tätäkin huomiota tässä tehty, koska meidän pitää myös katsoa, kenellä on veronmaksukykyä enemmän.

No sitten tässä kokonaisuudessa on myöskin lahjaveron vapautuksen osalta rajan nosto 5 000:sta 7 500:een. Se on hyvä myös tässä yhteydessä tehdä. Sitten irtaimiston vapautus siitä 4 000:sta 7 500:een. Se on hyvä. Ja kun tässä on sama 7 500, niin molemmissa ne ovat järkeviä uudistuksia. Sitten nämä viivästyskorot ja muut helpottavat näitä tilanteita.

Sitten ehkä semmoinen mielenkiintoinen asia on alaikäisten sukupolvenvaihtoon liittyvä huojennus, joka tässä nyt tekee sen jossain tilanteessa myöskin helpommaksi.

Rajakysymys olisi pitänyt tehdä tässä vähän toisella lailla, ja sitten me oltaisiin päästy hyvään lopputulokseen. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Rintamäki, olkaa hyvä.

15.10 **Anne Rintamäki ps:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssämme olevan hallituksen esityksen tavoitteena on keventää perintö- ja lahjaverotusta ja helpottaa yritysten sukupolven-

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

vaihdoksia. Konkreettisesti tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että perintöveron alaraja nousee 20 000 eurosta 30 000:een ja lahjaveron alaraja 5 000:sta 7 500 euroon. Lisäksi koti-irtaimiston verovapaa määrä kasvaa 4 000 eurosta 7 500 euroon. Sukupolvenvaihdos-
huojennusta laajennetaan niin, että se koskee myös alaikäisiä perillisiä, jos edunvalvoja jatkaa yritystoimintaa. Myös viivästyskorkoa alennetaan, mikä helpottaa maksujärjestelyjä.

Valiokunta puoltaa esitystä ja näkee sen tukevan yritystoiminnan jatkuvuutta ja vähentävän hallinnollista taakkaa.

Arvoisa puhemies! Perussuomalaisesta näkökulmasta tämä on askel oikeaan suuntaan mutta ei vielä riittävä. Perintö- ja lahjaverotus on monelle suomalaiselle kohtuuton rasite. Kun omaisuudesta on jo maksettu verot, sen hankintahetkellä on vaikea hyväksyä, että sama omaisuus verotetaan uudelleen perinnön yhteydessä. Tämä osuu erityisesti tavallisiin perheisiin ja pienyrittäjiin, jotka joutuvat joskus myymään perheyrittäjänsä tai maatilan vain siksi, että verot saadaan maksettua.

Arvoisa puhemies! Vastalauseissa toistuu sama kaava: pelottelu eriarvoisuudesta ja veropohjan rapautumisesta. Tämä on ideologista kritiikkiä, joka sivuuttaa sen tosiasian, että suomalaiset perheyrittäjät tarvitsevat helpotuksia. Hallitus ei ole tekemässä lahjaa rikkaille vaan korjaamassa epäoikeudenmukaisuuksia ja vahvistamassa kotimaista omistajuutta.

Mielestäni perintö- ja lahjaveron poistaminen kokonaan olisi oikeudenmukaisin ratkaisu. Se tukisi kotimaista omistajuutta, helpottaisi sukupolvenvaihdoksia ja vahvistaisi suomalaisen työn ja yrittäjyyden edellytyksiä. Nyt tehtävät kevennykset ovat hyvä alku, mutta ne eivät poista ongelmaa. Lisäksi on syytä varmistaa, että nämä rajat eivät jää kosmeettisiksi. Inflaatio syö alarajoja nopeasti, joten niitä on tarkistettava säännöllisesti.

Arvoisa puhemies! Kannatan hallituksen esitystä ja valiokunnan mietintöä, mutta perussuomalaiset tulevat jatkossakin ajamaan perintö- ja lahjaveron merkittävää keventämistä ja lopulta jopa sen poistamista. Tämä on suomalaisen työn, yrittäjyyden ja omistajuuden puolustamista. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä. Edustaja Kivelä taitaa olla poissa. — Edustaja Yrttiaho, olkaa hyvä.

15.13 Johannes Yrttiaho vas: Puhemies! Nykyisessä heikossa julkisen talouden tilanteessa ei vasemmistoliiton näkemyksen mukaan ole varaa heikentää perintöveron ja lahjaveron tuottoa, kuten hallitus on esittänyt. Tilanteessa, jossa pienituloisilta leikataan ja köyhyys lisääntyy, ei ole perusteltua julkisten varojen käyttöä keventää tällä tavalla verotusta. Näistä muutoksista hyötyvät selvästi eniten kaikista hyvätuloisimmat ja kaikista varakkaimmat suomalaiset.

Useimmat verotuksen asiantuntijat pitävät perintöveroa verona, joka edistää talouden tehokasta toimintaa ja yhteiskunnallista tasa-arvoa sekä tietenkin vahvistaa julkista taloutta. Perintöjen verotuksella lievennetään sukupolvesta toiseen siirtyvää epätasa-arvoa ja tarjotaan ihmisille tasavertaisemmat lähtökohdat menestyä elämässä. Kasvavien varallisuuserojen aikana nimenomaan suurten perintöjen ja lahjojen verotusta olisikin perustellumpaa kiristää.

Vasemmistoliiton vaihtoehdossa perintöveron ehdot palautettaisiin sen mukaisiksi kuin ne olivat ennen Sipilän hallituksen vuoden 17 alusta voimaan astuneita varakkaita suosivia kevennyksiä. Samalla käynnistettäisiin laajempi perintö- ja lahjaverotuksen uudistuksen

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

valmistelu, jossa kiristettäisiin suurten lahjojen ja perintöjen verotusta ja helpotettaisiin pienituloisten tilannetta.

Arvoisa puhemies! Ehdotan, että eduskunta hyväksyy vastalauseen 4 mukaisen lausuman.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lahdenperä, olkaa hyvä.

15.15 Milla Lahdenperä kok: Arvoisa puhemies! Keskustelu perintö- ja lahjaverosta on vähän kuin vanha lautapeli, jossa kaikki tietävät sääntöjen olevan huonot, mutta silti kukaan ei uskalla vaihtaa peliä. Mutta meidän pitäisi uskaltaa.

Perintö- ja lahjaverot on veromuoto, joka osuu eniten kaikkiin tavallisiin perheisiin, ei niihin, joilla on varaa siirtää omaisuutta kiertoteitse ja konsultein. Perintö- ja lahjaverot vaikeuttaa yritysten ja maatilojen sukupolvenvaihdoksia ja lukitsee varallisuutta sinne, missä ei synny kasvua. Kokoomus haluaa päinvastaista: yrittämistä, omistamista ja investointeja. Jos haluamme Suomen kasvuun, meillä on oltava verotus, joka ei rankaise säästämistä ja pitkäjänteisistä työstä. Nykyinen perintöverotus tekee juuri näin. Se vie rahaa pois tilanteesta, jossa omaisuus on jo kerran verotettu, ja iskee rajusti niihin, jotka yrittävät jatkaa perheyrittäystä tai maatilaa. Parempi vaihtoehto on malli, jossa verotus kohdistuu vasta silloin, kun omaisuus myydään tai tulo realisoituu. Se on selkeämpi, oikeudenmukaisempi ja helpottaa sukupolvenvaihdoksia. Se tukee työntekoa ja yrittäjyyttä eikä rankaise perheiden normaalia taloudenpitoa.

Jos haluamme Suomeen omistajuutta ja kasvua, meidän on uskallettava uudistaa perintö- ja lahjaverotusta. Nykyinen järjestelmä on aikansa elänyt. Suunta on selvä: kohti kevyempää ja järkevämpää mallia, joka tukee suomalaisen työn ja yrittämisen jatkumista sukupolvelta toiselle. Siksi kokoomus kannattaa uudistusta. Tämä on talouden, perheiden ja yritysten puolella olemista, ei ketään vastaan. Tämä hallituksen esitys menee tuohon suuntaan, ja kannatan sitä, mutta aina ei kannattaisi olla niin maltillinen.

Mutta kannatan esitystä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, taitaa olla poissa. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

15.17 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Pääsääntöisesti tämä hallituksen esitys lahjaveron ja perintöveron alarajojen korottamisesta on hyvä ja kannatettava, ja pidämme sitä ihan tähän tilanteeseen sopivana. Tässä on paljon myös sitä, että näitä rajoja ei ole pitkään aikaan tarkastettu, ja nyt sitten on aika myös tästä syystä näitä hieman tarkastaa ja myös pikkuisen sitten helpottaa ihmisten taakkaa näiden verojen osalta.

Puhemies! Tuossa ykköskäsittelyssä SDP esitti oman vaihtoehdonsa, jossa olisimme helpottaneet sen tavallisen perinnönsaajan tilannetta. Hallitushan nostaa tässä perintöveron alarajaa 20 000:sta 30 000:een — me olisimme esittäneet sitä 40 000:een, eli tällaisten pienten ja keski suurten jäämistöjen osalta olisi tullut keveämpi verotus. Oli harmi, että hallituspuolueista ei tätä askelta tuettu, kun täällä ihan hyviä puheenvuoroja on käytetty asian puolesta. Tämä asiahan tosiaan täällä eduskunnassa jo äänestettiin. Me sosiaalidemokraatit emme saaneet hallituspuolueilta valitettavasti tässä alarajan nostossa tukea. Vastapainoksi me olemme esittämässä tässä miljoonaperinnoille maltillisen korotuksen, ja tämähän tukee tietenkin sitä oikeudenmukaisuusnäkökulmaa, verot maksukyvyyn mukaan, ja

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

myös sitä, että tässä valtiontaloudellisessa tilanteessa tietenkin meidän tarvitsee aina myös muistaa huolehtia näistä verotuotoista.

Kaiken kaikkiaan, puhemies, tämä on mielestäni sinänsä hyvä esitys. Olisin toivonut tukea tälle sosiaalidemokraattien esitykselle, mutta nyt kun tässä sitten on toinen käsittely, niin emme me tähän enää voi muutoksia esittää. Mutta pidetään mielessä tämä SDP:n hyvä esitys tästä perintöveron alarajan nostosta toivottavasti myös, puhemies, jatkossa, kun keskustelemme tässä salissa näistä veroesityksistä. Nimittäin olin kuulevinani näissä tietyissä vaihtoehtobudjettikeskusteluissa, että SDP:tä syytettiin siitäkin, että nyt oltaisiin kiristämässä veroa, mutta kukaan hallituspuolueiden puhujista ei sattunut muistamaan, että itse asiassa me esitimme kevennystä sen tavallisen suomalaisen perintöveroon. — Kiitos, puhemies.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

15.19 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä on kyllä hyvää se, että perintöveron alaraja nostetaan 20 000:sta 30 000 euroon ja myös lahjaverotuksessa 5 000 eurosta 7 500 euroon.

Mutta kun täällä on käytetty puheenvuoroja siitä, kuinka tämä helpottaisi sukupolvenvaihdoksia, niin täytyy sanoa, että kyllä yritysten ja maatalojen sukupolvenvaihdokset yleensä suunnitellaan niin, että ne tehdään elinaikana. Silloin ei perintövero tule kysymykseen vaan tulee kysymykseen lahjaverotus. Silloin ollaan myöhässä suunnittelusta pahasti, jos se sukupolvenvaihdos tapahtuu kuoleman jälkeen, siinä ei ole pystytty silloin varautumaan riittävästi. Sen takia tämä muutos ei kauhean paljon kyllä auta sukupolvenvaihdostilanteita yrityksissä. Jos nostetaan 5 000:sta 7 500:een tuo lahjaveron alaraja, niin täytyy sanoa, että jos joku yritys on 7 500 euron arvoinen, niin kyllä suosittelisin, että kannattaa hakeutua palkkatöihin — semmoinen yritys ei kovin kannattava ole, jonka arvo jää niin matalaksi. Eihän tällä merkitystä ole sukupolvenvaihdostilanteisiin.

Se, mistä keskusta on toista mieltä, on tämä maksuaikakysymys. Me ymmärrämme sen, että useat yritykset, yrittäjät, myös tavalliset suomalaiset ajattelevat, että perintövero on jotenkin kaikista epämiellyttävin vero. Mutta useimmiten se ongelma tulee siitä, että kun peritään omaisuutta, yritystä tai vaikkapa kotitalo tai loma-asunto, jota ei haluta realisoida tai ei voida realisoida, niin perintöveron maksamisessa on ongelmia. Sen takia näkisimme, että olisi järkevää laittaa perintö- ja myös lahjaverolle, kummallekin, aito maksuaika niin, että perittäisiin vain Suomen Pankin viitekorko mukainen korko. Vaikka sitä alennetaan tässä kahteen prosenttiyksikköön plus viitekorko, niin se todellinen korko on 4,5 prosenttia, ja jokainen, jolla on vakuuksia, saa kyllä pankista edullisemmin lainaa. Tämä ei ole siinä mielessä todellinen maksuaika, ei ainakaan, koska sitä ei sovelleta lahjaveroihin ollenkaan, mikä tarkoittaa, että tämä ei sovellu sukupolvenvaihdostilanteisiin, ja siellä juuri tulee näitä pullonkauloja. Eli sen takia keskusta on tehnyt tässä vastalauseen, jossa esitämme lausumaa, jossa tulisi aito maksuaika niin lahjaverotilanteisiin kuin perintöverotilanteisiin, jolloin meidän ei tarvitsisi luopua välttämättä ensi tilassa niistä verotuotoista — saisimme ne pikkuisen viiveellä — eikä ihmisen tarvitsisi myydä omaisuutta, jonka hän haluaisi mielellään pitää veronmaksua varten.

Arvoisa puhemies! Tältä pohjalta teen vastalauseen 2 mukaisen lausumaehdotuksen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Krista Mikkonen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

15.22 Krista Mikkonen vihr: Arvoisa puhemies! Vaikka nyt tässä hallituksen esittämät perintöveron kevennykset kohdistuvat perintöverotuksen alarajoihin, niin tästä muutoksesta kyllä hyötyvät euromääräisesti selvästi eniten korkeimmat tulokymmenykset eli kaikki hyvätuloisimmat suomalaiset. Me katsomme kyllä, että nykyisessä heikossa julkisen talouden tilanteessa ei ole perusteltua heikentää perintöveron tuottoa nostamalla tätä perintöverotuksen alarajaa. Vihreiden näkemyksen mukaan suurempien perintöjen verotuksen kiristäminen sen sijaan olisi perusteltua.

Meidän mielestämme hyvin toteutettu perintövero on järkevä tapa hillitä varallisuuden keskittymistä ja vahvistaa julkista taloutta. Perintövero kohdistuu ylisukupolviseen varallisuuteen, joka on eriarvoisuuden kannalta olennaista. Perintövero ei juurikaan heikennä työnteon ja säästämisen kannustimia, ja se on verona tehokkaampi kuin esimerkiksi ansiotulovero, joka kohdistuu omalla toimeliaisuudella hankittuihin tuloihin. Ja kuten edustaja Lohi tässä edellä myös sanoi, tämä ajatus yritysten sukupolvenvaihdoksesta ei ole oikeastaan perintöverokysymys, vaan siihen on muita työkaluja.

Näemme myös kyllä sen, että perintöveron oikeudenmukaisuuden ja hyväksyttävyyden varmistamiseksi on huolehdittava, ettei perintövero johda kohtuuttomiin tilanteisiin. Verojärjestelmässä tulee olla riittävästi kykyä vastata esimerkiksi sellaisiin tilanteisiin, joissa perinnön osan verotusarvo osoittautuu myyntihintaa korkeammaksi. Se ei ole kenellekään kohtuullista.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kosonen, olkaa hyvä.

15.24 Hanna Kosonen kesk: Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Lohi piti tässä hyvän puheenvuoron perheyriyten, metsätilojen ja maatilojen siirtymisestä sukupolvelta toiselle, ja kuten hän sanoi, tähän on siinä mielessä hyvään suuntaan ehdotus perintöveron ja lahjaveron alarajan nostosta. Tuota kymmenen vuoden maksuaikahelpotusta, joka on tuolla keskustan vastalauseessa, on helppo kannattaa, ja tässä teenkin edustaja Lohen lausumien ja vastalauseen kannatuksen samalla. Mutta tavallaan tämä nykytilanne, mikä on, on sellainen, että kyllä tämä keskustan kymmenen vuoden maksuaikahelpotus olisi todella syytä ottaa käyttöön, koska tässä voi tulla todella äkkisiä tilanteita eri perheille. Tietenkin perheyriyten suhteen voi olla aivan mahdotonta pitää se omistus täällä Suomessa, vaikka sitä me juuri kovasti toivomme.

Sitten juurikin tässä salissa äsken puhuttiin myös metsänhoidosta. Aika moni metsätilallinen, joka sen perintönä tai lahjana saa, joutuu sieltä sitten saman tien hakkaamaan puita, jotta pystyy nämä verot maksamaan pois saman tien, vaikka se ei olisi välttämättä edes kauhean viisasta juuri siinä hetkessä. Ja sama on näiden maatilojen siirtojen osalta, että kuinka todellisia ovat ne arvot, joista sitten ne verot maksetaan. Sitä voi aina kysyä näissä epävakaisissa ajoissa ja sitten tavallaan siinä tilanteessa, kun se maatilan pyörittäminen muutenkin tällä hetkellä on välillä hyvin kustannuksia vaativaa ja yleensä aika usein näissä vaihdoksissa tarvitaan myös investointeja, jos halutaan siinä jatkaa, eli nämä yrittäjät ovat todella haastavissa tilanteissa. Tätä poistamaan olisi syytä kyllä miettiä tätä kymmenen vuoden maksuaikakysymystä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hänninen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

15.27 Juha Hänninen kok: Kiitos, arvoisa puhemies! Tunnistan, että tätä otsikkoa voi aina laajentaa sopivasti tässä salissa, joten tämä ensimmäinen lauseeni sisältää sen, mitä aion sanoa, eli pidemmällä tähtäimellä meidän pitää luopuaperintö- ja lahjaverosta, poistaa se. Minä ymmärrän, että puhutaan merkittävästä rahamäärästä, verotuksesta, mutta uskon, että se kiihdyttää kovastikin ostovoimaa ja saadaan tätä taloutta parempaan asentoon siinä suhteessa. Samasta omaisuudesta on jo moneen kertaan maksettu verot. Työn tekemistä, yrittäjyyttä, investointeja, ahkeruutta ja omistamista on tuettava. Ja uskon, että se seuraava hallitus poistaa tästä maasta perintö- ja lahjaveron. Suunta on tässä esityksessä kuitenkin oikea, joten en tule tekemään esitystä tämän enempään, eli kannatan hallituksen esitystä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kivelä, olkaa hyvä.

15.28 Mai Kivelä vas: Arvoisa puhemies! Talouden ja yhteiskunnan näkökulmasta perintövero on tosiaan varsin hyvä vero. Varallisuuden kasaantuminen vaatii tasoitustoimia, muuten me ajaudumme yhä syvemästi eriarvoistuneeseen yhteiskuntaan kaikkine ongelmineen, ja tämä ei ole kenenkään etu. Valtaosa näistä perinnöistä ja lahjoista keskittyy jo valmiiksi varakkaille, ja tämä esitys tosiaan, niin kuin täällä on tuotu esille, hyödyttäisi eniten kaikista korkeimpia tulokymmenyksiä. Voi myös ihmetellä, niin kuin täällä on ihmetelty, onko tämä juuri se taloustilanne, jossa tällaiselle lahjalle rikkaille on varaa ja vieläpä tällaiselle lisälahjalle.

Vasemmistoliiton vaihtoehdossa perintöveron ehdot palautettaisiin sen mukaisiksi kuin ne olivat ennen Sipilän hallituksen vuoden 2017 alusta voimaan astuneita varakkaita suosivia kevennyksiä. Samalla käynnistettäisiin laajempi perintö- ja lahjaverouudistuksen valmistelu, jossa kiristettäisiin suurten lahjojen ja perintöjen verotusta.

Eli näistä mainituista syistä johtuen kannatan edustaja Yrttiahon tekemää lausumaehdotusta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

15.29 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Tämä perintö- ja lahjaverotuksen kokonaisuushan on monesti sellainen, että se paljon puhuttaa niin tässä salissa kuin salin ulkopuolellakin, ja senhän takia tästä monesti sanotaan, että samanaikaisesti voi olla ihana ja kamala vero.

Niin kuin täällä on tuotu esille, monet taloustieteilijätahan pitävät perintöverotuksen kokonaisuutta siinä mielessä myönteisenä, että se nyt vähiten työnteon kannusteisiin vaikuttaa. Mutta toisaalta me tiedämme taas erilaisista kyselytutkimuksista, että kun kansalta kysytään, niin tämä yleensä nousee kaikista vihatuimpana tai ainakin yhtenä vihatuimpana verona esille. Siinäkin mielessä on ehkä hieman yllättävää, että jos me nyt katsomme kuitenkin kaikkia suomalaisia perinnönsaajia ja heidän maksamiaan perintöveroja, niin tosiasiallisestihan enemmistö perintöjen saajista ei tälläkään hetkellä maksa perintöveroa, koska se jää tämän alarajan alle, ja sitä tässä esityksessähän edelleen nostetaan siihen 30 000 euroon.

Mutta kun tässä on käsitelty näitä muutoksia, jotka jo ratkaistiin tuossa ensimmäisessä käsittelyssä, niin viitataan vain siihen asiaan, että olisi kuitenkin ollut ehkä perustellumpaa tehdä niin, että kun sosiaalidemokraatithan esittivät omassa vastalauseessaan, että siellä

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

korkeimpien perintöjen osalta olisi tehty kiristysä, joilla olisi ollut myös fisikaalinen vaikutus valtiontaloutta vahvistavasti, niin samanaikaisesti oltaisiin itse asiassa täällä alarajan puolella voitu edelleenkin tehdä toimenpiteitä ja edelleen nostaa sitä 40 000 euroon, mikä varsinkin helpottaa sitten siinä tilanteessa, kun voisi kuvitella, että tässä tulevina vuosikymmeninä myös sitten yhtä lailla perintöjen summat varmasti tulevat kasvamaan. Sillä tavalla oltaisiin pystytty nimenomaan helpottamaan nyt tavallisten ihmisten arkea. Mutta eduskunta säätö tämän lain kokonaisuuden tai sisällön tuossa ensimmäisessä käsittelyssä. En enää siihen enempää puutu.

Mutta, arvoisa puhemies, ajattelin tässä toisessa käsittelyssä vielä muutaman huomion nostaa esille. Kun me mietitään varsinkin perintöveron tulevaisuuden kehittämiskohteita, niin ehkä kaksi epäkohtaa nousee esille. Ensimmäinen on se, että perintöverohan määrätään maksettavaksi tällä hetkellä jo ennen kuin saat välttämättä omaisuuden hallintaoikeuden. Tämähän on monelle sitten haaste, joka on varmasti kysymys, jota itse asiassa lainsäädännöllisillä muutoksilla pystyttäisiin muuttamaan. Toinen liittyy siihen, että kun omaisuuden arvostushan tapahtuu perinnönjaossa ja tämä arvostus saattaa aika paljon poiketa siitä tulevasta myyntihinnasta, kuitenkin, kun verotus määräytyy tämän arvostuksen mukaisesti. Tämä on varmaan sellainen toinen kokonaisuus, johon voitaisiin lainsäädännöllä puuttua.

Mutta sinänsä, arvoisa puhemies, pidän niitä puheita aika lailla tässä julkisen talouden tilanteessa vastuuttomina, että kokonaisuudessaan tästä perintö- ja lahjaverosta voitaisiin luopua.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

15.32 Markus Lohi kesk: Arvoisa puhemies! Vielä muutama näkökulma.

Ensimmäinen on se, että suomalaisten keskimääräiset ja myös mediaaniperinnöt ovat kooltaan sen suuruisia, että merkittävä osa suomalaisista, todennäköisesti yli puolet, ei maksa tämän uudistuksen jälkeen perintöveroa saamastaan perinnöstä laisinkaan.

Sitten toinen näkökulma, joka liittyy tähän meidänkin vastalauseeseen, on se, antaako hallitus maksuaikaa perintöverolle. Itse asiassa kun juridisesti ollaan tarkkoja, niin ei anna. Kysymys on lainsäädännöstä, jossa vain pidättäytyään konkurssi- ja ulosotto toimista kymmeneksi vuodeksi ja määrätään sitten erikseen sille normaalia viivekorkoa alhaisempi korkokanta, joka tällä hetkellä johtaa neljän ja puolen prosentin korkoon. Mutta tosiasiasa ei anneta mitään maksuaikaa. Verovelvollinen voi jättää siis maksamatta kymmeneksi vuodeksi, maksaa sen kymmenen vuoden päästä kokonaisuudessaan tai sitten lyhentää sitä välillä, mutta ei tule mitään maksuohjelmaa, koska ei anneta mitään maksuaikaa. Sen takia keskusta näkee, että olisi fiksumpaa antaa paitsi perinnöille myös lahjoille, joita tämä äskenen hallituksen esityksessä ei koske, kymmenen vuoden maksuaika, niin kuin se on meillä esimerkiksi perintö- ja lahjaverolaissa sukupolvenvaihdoshuojennustilanteissa, eli maksetaan tasasuuruksina vuotuisina erinä, jolloin se lyhenee koko ajan. Varmistetaan myös, että verottaja saa sen summan, kun sitä pitää lyhentää. Jos se annettaisiin kymmenen vuoden aikana tasasuuruksina vuotuisina erinä, niin koko ajan verokertymää tulisi valtiolle, ja silloin voitaisiin maltillisempaa korkoa periä, jolloin se olisi todellinen maksuaika. Eli perittäisiin vain suurin piirtein samaa korkoa kuin mitä valtio maksaa tällä hetkellä lainastaan korkoa, kun se olisi tuo Suomen Pankin viitekorko, joka on tällä hetkellä kaksi ja puoli, jos oikein muistan.

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

Mutta paljon suurempi ongelmahan tässä on nimenomaan tämä, että konkurssi- ja ulosottotoimenpiteistä pidättäytyminen koskee nyt nykyisessä laissa ja tässäkin esityksessä vain perintötilanteita, ei siis lahjoitustilanteita, joissa itse asiassa asteikko on vielä paljon tiukempi — alkaa jatkossakin sieltä 7 500 eurosta ylöspäin, kun perinnoissa se on 30 000 euroa. Mutta miksi se on oleellista, että sen pitäisi koskea myös lahjoja? No sen takia, että sukupolvenvaihdoksethan, kun niitä tehdään, tehdään pääsääntöisesti suunnitelmallisesti niin, että ne tapahtuvat elinaikana, ja jos sinne sisältyy lahjoja tai lahjan luontoisia luovutuksia, niin silloin olisi hyvä, että saataisiin näihin tilanteisiin, joihin ei saada perintö- ja lahjaverolain sukupolvenvaihdoshuojennusten kautta maksuaikaa, asialliset säännöt ja maksuajat, jolloin meille ei ainakaan kävisi niin, että yritystoiminta Suomessa loppuu sen takia, että verotus jotenkin toisi sen jatkamisen mahdottomaksi taloudellisesti.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kallio, olkaa hyvä.

15.36 Vesa Kallio kesk: Arvoisa herra puhemies! Sen verran, mitä alkukeskustelua olen kuullut, niin viime viikolla keskustelu taisi karata vähän reaalisosialismin puolelle, mitä oli sinänsä mielenkiintoista täällä salissa seurata.

Semmoinen näkökulma tähän, että kun tulen tuolta itäisestä Suomesta, niin on tietysti verotuksessa se, että verotetaanko, millaisella prosentilla verotetaan ja mikä sen kohteen arvo on. Meillä päin Suomea, niin kuin varmaan moni on huomannut, erilaisten kiinteistöjen tai omaisuuden arvot ovat menneet aika rajusti alaspäin. Tämä on ehkä tällä hetkellä se suurempi huolenaihe. Jos perit jotakin, vaikka metsämaata tai jonkun kiinteistön, niin se ei esimerkiksi tänä päivänä kelpaa vakuutena pankeille. Elikkä tässäkin kohtaa nyt käsitellään yhtä yksittäistä asiaa, mutta tällä on vähän laajempi konteksti. Jos nyt käyttää sitä klišeistä ja kulunutta termiä ”isossa kuvassa”, niin tässä on monia muitakin tekijöitä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

15.37 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! On aivan oikein, että perintö- ja lahjaveroasiaa tarkastellaan nimenomaan siitä näkökulmasta, että perinnön kautta tulevas- ta omaisuudesta voidaan kohtuudella sanoa, että jonkun verran veroa vielä pitää maksaa, ja se on selvä asia, mutta nämä pienet perheperinnöt ovat ihan oikeita. Suurin osa niistä vapautuu käytännössä kokonaan perintö- ja lahjaverosta.

Sitten mitä tulee näihin yrityksiin, niin yritysten kannalta tämän sukupolvenvaihdoksen saaminen hallintaan Suomessa paljon, paljon paremmin, kuin mitä se nyt on, olisi erittäin hyvä asia, koska jos esimerkiksi perheen isä ja äiti ovat luoneet yrityksen ja ovat pitkään sitä hoitaneet ja sitten työ siirtyy nuoremmille perillisille, ja jos vielä otetaan se melkein kuoliaana oleva yritys, jonka kannattavuus ei aina joka päivä ole varsinkaan maaseutuolosuhteissa paras mahdollinen, niin siinä tilanteessa on se vaara, että se yritys joko ajetaan alas tai pahimmillaan myydään sitten jonnekin ulkomaille, jos se on semmoinen yritys, joka kiinnostaa. Kaikkia yrityksiä ei varmasti koskaan myydä ulkomaille, vaan on paljon semmoisia tapauksia, joissa erittäin arvokkaita yrityksiä on nimenomaan tämän veropelon takia myyty kokonaan pois, ja näin ollen perhe luopuu yrityksestä. Tämän takia perintö- ja lahjaveron uudistaminen on tärkeää.

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

Tämä on pieni askel oikeaan suuntaan, se on totta, ja hyvin lämpimästi kannatan tätä keskustan tekemää esitystä tähän lakiin liittyen. Oikein erittäin hyvä esitys ja nimenomaan se veron porrastaminen. Se maksu 10 vuoden kuluttua on sekin sinällään hyvä esitys, mutta se voitaisiin porrastaa vaikka vuosi vuodelta maksettavaksi. Se ei koskaan tulisi tälle hyödynsaajalle yllätyksenä, vaan hän voisi tasaisesti maksaa sitä perintö- ja lahjaveroa pois koko ajan ja saisi näin ollen sitten mielenrauhan sille, että 10 vuoden päästä ei sitten ko-la-hda hirmuista laskua postilaatikosta.

Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen politiikkaan ei voi enää vaikuttaa, mutta toivon, että tulevaisuudessa hallitusneuvotteluissa huomioidaan tämä perintö- ja lahjaveron uudistaminen nimenomaan sukupolvenvaihdosten kannalta, koska ne pienet ja keskisuuret yritykset, jotka ovat Suomen kannalta kaikkein tärkeimpiä, saivat tämän mahdollisuuden tehdä sukupolvenvaihdokset sujuvasti ja ennen kaikkea niin, että yritys jatkaa toimintaansa ja maksaa sekä palkkoja että veroja, jolloin tämä velanmaksukin tässä maassa onnistuisi paljon nykyistä paremmin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Kurvinen, olkaa hyvä.

15.39 Antti Kurvinen kesk: Herra puhemies! Vaikka kyse on vakavasta asiasta, aloitan vähän tämmöisellä pienellä mustalla huumorilla. Semmoinenkin vanhan kansan filosofinen sanonta on, että mikään ei ole elämässä varmaa paitsi kuolema ja verot. Tämä teema on nyt tässä tällä hetkellä esillä.

En tiedä, pitävätkö ihmiset mistään veroista, mutta perintöverohan on sellainen erityisen ei-pidetty vero monien suomalaisten keskuudessa. Siinä on sellainen kokemus, että koetaan, että omaisuudesta on maksettu monet, monet verot aiemmin, arvonnäisäverot ja luovutusvoittoverot ja palkkaverot ynnä muuta, ja sitten siitä tulee vero vielä siinä kohtaa, kun siirrytään ajasta iäisyyteen, ja siksi perintöveroa moni kritisoi.

Varmasti jos eläisimme sellaisessa hattaramaailmassa ja helpossa maailmassa, voisi ajatella, että koko perintöverosta luovuttaisiin, mutta realiteetti on kuitenkin se, että erittäin vaikeassa taloustilanteessa olevan valtion — taitaa olla miljardin luokkaa vai jo enemmän, mitä perintövero tuottaa fiskaalisesti meidän valtion kassaan — täytyy vastuullisesti tätä asiaa miettiä.

Puhemies! Ihan oikeaan suuntaan hallitus vie perintö- ja lahjaverotusta tällä esityksellä, mutta kuten täällä asiantuntevat kollegat Lohi ja Hoskonen ovat jo aiemmin tuoneet esille, me keskustassa uudistaisimme lisää perintö- ja lahjaverotusta sillä tavalla, että saisi aina automaattisesti kymmenen vuoden korottoman maksuajan ajan perintöveron suorittamiselle, ja sitten voisi esim. yhden kymmenesosan osissa maksaa vuosittain tätä perintöveroa, ja valtion viitekorko olisi siinä viitekorkona, ei muita viivästyskorkoja.

Jos me katsotaan elinkeinoelämää ja yrityselämää, niin sellaisissa tilanteissa, joissa on vähän laajemman suvun hallussa ja laajemman perhepiirin hallussa jotakin yritystoimintaa, ei pysty käyttämään samalla tavalla noita sukupolvenvaihdoshuojennuksia, mitä nyt verolainsäädännössä on. Mutta keskusteltuani veroasiantuntijoiden kanssa olen ymmärtänyt, että tällä muutoksella, kymmenen vuoden maksuajalla, käytännössä ratkaistaisiin viimeisetkin sukupolvenvaihdoksiin liittyvät perintöveron ongelmat. Ei tulisi mitään pakkomyyntejä, ei olisi vääriä kannusteita luopua siitä ylisukupolvisesta yritystoiminnasta.

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

Lisäksi, herra puhemies, tuon esille myös tämän edustaja Lohen esille nostaman seikan, että myös lahjaverotus on tärkeä sukupolvenvaihdosten kannalta, ja myös siihen tulisi ulottaa samat huojennukset, mitä nyt perintöverotukseen ollaan tuomassa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

15.42 Lauri Lyly sd: Arvoisa puhemies! Kaivoin tuossa Tilastokeskuksen juuri ilmestyneitä tilastoja, jotka kertovat, miten 2022 näitä perintöveroja maksettiin. 162 000 suomalaista sai perintöveroja, noin kolme prosenttia, eli se on kuitenkin aika iso määrä yhtenä vuonna, kun niitä perintöveroja maksetaan. Mielenkiintoista tässä perinteveroasiassa on, että puolet perintöverosta on alle 15 300. Iso osa on tällä tavalla painottunut, eli aika pieniä ne perinnöt ovat, ja kun verottomien tätä rajaa nyt nostetaan, niin se vielä ehkä tätäkin osiota muuttaa.

Sitten semmoinen kokonaisuus, joka tässä myös näkyy: näistä perintöjen saajista yli 60 prosenttia, 61 prosenttia, oli sinä vuonna alle 30 000 tienaavia. Eli perinnöt kuitenkin kohdistuvat aika pienituloiseen porukkaan, ja sinänsä tämä verohuojennus tässä on tärkeä ottaa mukaan.

Sitten jos katsotaan vielä, miten ne sitten ikäluokittain menevät, niin silloin kun perintöjä jaetaan eri ikäluokille, ne menevät suurin piirtein samankokoisina mutta se painopiste on kuitenkin siellä 45—64:n välissä näitten perintöjen saajien joukossa. Siihen ikäluokkaan se suurin massa sitten menee tässä mielessä näitten osalta.

Sitten jonkin verran selkeästi näkyy, että ne isommat perinnöt menevät siihen kokoluokkaan, jolla on korkeammat tulot, yli 50 000 tuloja.

Tällainen tausta täällä on näitten osalta, ja siinä mielessä on se SDP:nkin ehdotus, että näitä painopisteitä voisi vähän muuttaa ja hyväosaiset voisivat maksaa vähän enempi tätä ja pienituloiset sitten pääsisivät vähän helpommalla. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

15.44 Joona Räsänen sd: Arvoisa puhemies! Jatkan vielä tätä perintö- ja lahjaverokeskustelua siltä osin, että kun täälläkin keskustelussa on viitattu nyt niihin esityksiin, että kokonaisuudessaan perintö- ja lahjaverosta siis luovuttaisiin ja sitten pyrittäisiin mahdollisesti fiskaalinen aukko, joka valtiontalouteen syntyy, tällä luovutusvoittoverolla korvaamaan, niin tästä on hyvä nyt kaikkien huomata todella se, että kun tuota keltaistakin kirjaa katsoo, niin ensi vuodenkin osalta puhutaan siis yli miljardista eurosta, ja kun katsoo sitten sitä viimeistä saraketta tässä keltaisessa kirjassa, joka kertoo sen, että kuinkas paljon tämä meidän valtiontalous on alijäämäinen, ja kun me nyt olemme kroonisesti kymmenisen miljardia euroa alijäämäisiä, niin jokainen varmaan ymmärtää, että uuden aukon tekeminen valtion tulopohjaan tuskin helpottaisi sitä tavoitetta, että tämä julkinen talous saataisiin tulevaisuudessa vahvistumaan.

Sitten kun on monesti todettu, että tätä aukkoa voisi todella tällä luovutusvoittoverolla paikata, niin siitäkin on hyvä huomata se, että sehän ei mene mitenkään yksi yhteen, että jos tänä vuonna toisesta verosta luovutaan ja siirrytään enemmänkin hyödyntämään sitä luovutusvoittoveroa, niin tietenkään se yhden vuoden osalta ei sitä syntynyttä verotulomenetystä kata, ja tältä osin pysyvämmäksikin tasoksi jäisi matalampi verokertymä, jolta osin sitten välitys pitäisi joillakin muilla toimenpiteillä paikata. Valitettavasti ne toimijat, jotka

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

monesti esittävät tätä koko verosta luopumista ja sitten korvaamista luovutusvoittoverolla, eivät kuitenkaan kysymyksistä huolimatta suostu ottamaan kantaa siihen, että mitenäs tämä verotulomenetys, joka valtiolle todella syntyy, sitten täällä julkisen talouden kokonaisuudessa saataisiin muuten paikattua.

Tästä luovutusvoittoverokokonaisuudesta on hyvä huomata myös se, että jos nyt ver- taamme vaikkapa niihin maihin, joissa tämä järjestelmä on käytössä — monestihan meil- läkin otetaan Ruotsi esimerkiksi — niin sehän tarkoittaisi, jos menisimme tähän malliin suoraan, että suurimmat veronkiristykset tapahtuisivat nimenomaan kaikista pienimmissä perintö- ja lahjaveroissa. Siellähän se kiristys tapahtuisi tosiasiallisesti tässä luovutusvoit- toverossa, koska jos verotulokertymä halutaan saada suurin piirtein samanlaiseksi, niin vastaavan kaltaisten poikkeuksien säätäminen siinä tilanteessa, mikä meillä nykyään on, ei luultavasti olisi mahdollista. Ja sitten kun luovutusvoittoveroa tietenkin... [Puhujan mikro- foni sulkeutuu — Hannu Hoskonen: Anteeksi, pyydän anteeksi!] — Tämä Hoskoselle an- teeksi annettakoon. Minut saa tyhmemmistäkin puheista keskeyttää.

Mutta, arvoisa puhemies, todella mikäli nyt sitten luovutusvoittoveroon siirryttäisiin, se todella tarkoittaisi sitä, että itse asiassa kaikista matalimmissa perinnöissä ja lahjoissa ve- rotus tosiasiallisesti nykytilanteeseen nähden kiristyisi, koska luovutusvoittoveroa makset- taisiin kokonaisuudessaan sitten samalla tavalla kaikista saaduista perinnöistä tai lahjoista. En ole aivan varma, haluammeko sitten siirtyä siihen käytäntöön, että nimenomaan enti- sestään tavallisten suomalaisten verotus kiristyisi ja hyödyt sitten kohdistuisivat heille, jot- ka nyt tälläkin hetkellä käsittääkseni yhteiskunnassa tulevat jo ihan hyvin toimeen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

15.48 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Aivan lyhyesti totean, että kannatan halli- tuksen esitystä.

Tässä on hyvää tämä alarajan nosto, ja tämä on hyvää jatkoa sille, mitä aikoinaan Sipil- än hallituksen aikana tehtiin, jolloin pyrittiin näitä yritysten sukupolvenvaihdoistilanteita helpottamaan. Totta kai ymmärrän sen, että tässä on kunnianhimoisempiakin tavoitteita olemassa, mutta se on sitten toinen keskustelu, jos keskustellaan tämän perintö- ja lahjave- ron poistamisesta kokonaan. Mutta tämä on kuitenkin askel oikeaan suuntaan.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

15.48 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa puhemies! Tuli vielä sellainen ajatus mieleen, että kun katsoo suomalaisten yritysten kokoa, niin pienet ja keskisuuret yritykset ovat lähem- mäs 90 prosenttia kaikista yrityksistä, kun kappalemäärillä lasketaan. Siellähän on se po- tentiaali, jonka mukaan pitäisi sitten pystyä näitä veroasioita suuntaamaan niin, että yrityk- set voivat hyvin ja tuottavat voittoa. Siitä aina keskustellaan sitten, onko se paha asia, jos yritykset tuottavat voittoa ja joku saattaisi vaikka rikastua: totta kai niiden yrittäjien pitää rikastua. Eiväthän he muuten pysty kehittämään yritystä eivätkä maksamaan palkkaa, saa- tikka palkkaamaan uutta työvoimaa. Totta kai heidän pitää rikastua. Minä lämpimästi kan- natan sitäkin.

Äsken soitin tuosta työhuoneestani erälle yrittäjälle. Hänellä oli ongelma, joka toivon mukaan tänäpäpä saadaan ratkaistua siinä yrityksessä. Joka tapauksessa näiden yritysten hyvinvointihan takaa tälle Suomelle menestyksen. Meillä on edessä semmoiset vuodet,

Punkt i protokollet PR 119/2025 rd

että toivon, arvoisat kollegat, että tähän pienten ja keskisuurten yritysten hyvinvointiin kiinnitämme entistä enemmän huomiota. Edustaja Satonen varmaan omassa puheenvuorossaan seuraavassa asiakohdassa valaisee tätä asiaa tarkemmin.

Riksdagen avslutade debatten och avbröt behandlingen av ärendet.